Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NAM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ THỨ 2697 — NGÀY THỨ TƯ 17 MARS 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4849

Paiement

	Nhà in giữ tiền, không gửi báo	Người làm đại lý	Gửi báo có đảm	Mandat-poste Trung-kỳ, Bắc-kỳ, Ai-lao	Mandat-poste Nam-kỳ, Cao-miên, Pháp	Mandat-poste quốc
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các tăng vụ	»	8 .00	8 .00	8 .00	9 .00	»
Sáu tháng	3 .00	3 .50	3 .20	3 .20	3 .30	6 .00
Ba tháng	1 .50	1 .75	1 .60	1 .60	1 .65	3 .00
Một tháng	0 .50	0 .60	0 .55	0 .55	0 .60	1 .00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Colon, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion . . . . 0 $ 20 le cm.
Par contrat spécial et par insertion . . . . . 0 $ 15 le cm.
Réclame dans la 1re page . . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Mấy lời mách bảo những nhà có con em du-học ở Pháp

" Mối hạnh phúc của một gia-đình, sự tiến-hóa của một dân-tộc, cốt trông cậy vào lũ thiếu-niên. Phận người làm cha mẹ, khi con đã đến tuổi học, tất phải lo tính đến sự giáo dục, đó là một việc rất cần thiết, còn gì hơn nữa. Suốt đời một đứa trẻ, khôn bay dại, sướng hay khổ, khá hay hèn, đều quan-hệ nhất là khi mới bắt đầu. Nếu buổi đầu mà cha anh không biết suy xét cho kỹ-càng, cứ động sai lầm một chút, thì sự học-vấn của con em, vì sự sai lầm ấy mà hư hỏng ngay từ ban đầu, về sau khó lòng lèo với lại được, đành phải chịn ăn năn suốt đời. Đó chính là một sự sai lầm rất to của những nhà cho con em du học tại Pháp bây giờ vậy.

Suy bụng những nhà có con em; ai chẳng nghĩ rằng sự học vấn của người ta, cốt phải kiến-văn cho rộng rãi, thì tri-thức mới mở-mang, chớ không phải chỉ nhu-nhú ở trong nhà, một thầy một sách với giầm ba người bạn, mà đủ mở được trí, rèn được tài, thu góp được những sự lịch duyệt, đủ sức đối phó với đời, thành ra con người hữu dụng. Phương chi bây giờ theo lối học mới của Thái-tây, thì sự giao-thiệp, sự kiến-văn, lại là một việc rất cần thiết ở trong sự học-vấn. Ở nước ta phép học cũ đã bỏ, phép học mới đã bắt đầu mở mang, trường trung-học tuy có đã lâu, trẻ con ta cũng đã được vào học cùng với trẻ con Pháp, nhưng theo lối học mới của Thái-tây mà cứ loanh quanh ở trong nước, thì sự tiến-tới tất cũng có phần chậm, sự thi cử tất cũng có phần khó. Nước Pháp là nước bảo-hộ của mình, lại là một nước văn-minh có tiếng ở châu Âu là một nơi trung tâm điểm về sự học-vấn. Ta may có con em, khí lực mạnh, tư bẩm tốt, lại nhờ được gia-kế doanh-dư, có thể chịu được phí tổn lâu dài, cho con em theo học được đến nơi đến chốn, lại gặp được thời buổi thông đồng, cách đi lại rất là tiện lợi, ta há nên tiếc tiền bạc ngại thì giờ, mà để cho con em không được chịu sự giáo-dục rất hoàn-mỹ của một nước văn-minh. Ấy vì thế mà trong khoảng mười năm nay, cái phong-trào du-học một ngày một thịnh, những nhà phong phú đua nhau cho con em đi, mà số học sinh tại Pháp cũng một ngày một nhiều thêm. Phải, đó là một cái tư-tưởng rất tốt và là một cái cử động rất hay. Người đời xưa có câu : « Muốn cho con nói giỏi tiếng nước Tề, thì phải để con ở khoảng núi Trang núi Nhạc »; lại có câu : « Muốn hái thuốc tiên phải vào núi, muốn mò châu tất phải ra biển »; tục ngữ ta cũng có câu : « Đi cho biết đó biết đây, ở nhà với mẹ biết ngày nào khôn. Bé con ta đã bỏ được cái thường tình, không tiếc tiền trăm bạc nghìn, không quản vượt bể ra khơi, lại không nghĩ gì ngày giờ mau chóng, cái tư-tưởng ấy thật cũng đã có khác cái tư tưởng hẹp hòi của người Nam ta từ hai ba mươi năm về trước. Nhưng còn có vài điều sai lầm, mà sự học-vấn cũng thành ra ít có hiệu quả tốt, nhân tiện xin bàn qua ra đây, tưởng cũng là một việc có quan-hệ đến tiền-đồ của con trẻ Việt-Nam ta, mà những nhà có con em du học, cũng nên lưu ý đến vậy.

Một là cho con đi du học sớm quá; thường thấy lắm người chưa có bằng trung-học (có người thì bằng sơ-học Pháp-Việt và bằng gì cũng chưa có cả) mà cũng đã vội đi học xa, lấy thường tình mà đoán cái ý tưởng của cha anh, chắc có lẽ vì sẵn tiền bạc, không cần gì tốn phí mới đưa cho thôi đời, cho thế là vẻ vang; hoặc là nghĩ sự thi cử ở đây khó khăn, sao bằng chịu tốn kém hơn một tí mà cho con em đi học xa, sự học hành dễ dàng hơn, vì trường quan đối với người ngoại quốc đến học, vẫn có lòng thương vị, tỏ ý rộng rãi, mà sự điểm duyệt cũng có nới tay; lại cũng có người thì cho sự học bây giờ cũng là một sự đi buôn, bây giờ cho con em đi học xa, sự chi phí tuy có nặng hơn giảm ba phần, nhưng sự học vấn lại có mau hơn và dễ hơn, đến khi lĩnh được bằng nọ bằng kia, thì cái bổng lợi sớm thu được về sau, cũng bù lại được cái số tiền vốn bỏ ra khi trước; vì thế mới đua nhau cho con em đi học sớm. Nào có nghĩ rằng con trẻ trí não chưa mở, học lực còn non, theo học được độ bốn, năm năm, sức học chưa có gì là sung thiệm vững chắc cả. Đến kỳ thi thì cũng thấy đòi anh em, học sồi lấy mươi bài lý luận và vài mươi câu văn đáp để cầu may trong khi khảo hạch; kiểu hãnh lắm mà lĩnh được bằng trung-học, thì cái thông thường trí thức vẫn chưa đủ, tài gì mà hiểu được theo được cái chương trình cao rộng ở các trường đại-học trên. Lắm người tính cái thì giờ theo học, thường lâu hơn những người theo học ở nước nhà, mà rút cục đi không lại giờ về không; cũng có người thì cũng có thấy nói đậu được bằng nọ bằng kia, mà cũng chẳng thấy làm được việc gì hơn những người theo học ở nước nhà mấy chút. Không phải là người Nam du học tại Pháp không ai có kết quả tốt đâu, nhưng xét ra phần nhiều là người đã đứng tuổi, sức học đã vững vàng, thì mới không đến nỗi lạc đường sai lối, đủ sức theo đuổi được người, mà học nghiệp mới thành-tựu được.

(Còn nữa)

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 14 Mars 1926

Việc nước Pháp

Các báo vẫn bình-phẩm về các việc ở hội Vạn-quốc. Báo *Figaro* nói rằng nay phải lo ra việc trước đây có hứa với nước Đức rằng sẽ ủy-quyền cho nước ấy quản-trị một đất thuộc-địa để nước ấy mang-thuận lý giao-ước Locarno, thì dư-luận tất phải nào-động lên. Nếu thực như tin đồn rằng Đồng-minh có hứa với nước Đức những điều khác nữa về đường kinh-tế, quan thuế, thì thật là tổn hại cho cái tư-tưởng hòa hiếu trong các giao-ước Locarno. Dù thế nào mặc lòng, nước Đức, và quan thượng-thư ngoại-giao nước Đức đã bước được thêm một bước trong việc khôi-phục lại cái thế-lực Nhật nhì-man vậy.

M. Edmond du Mesnil viết trong báo *Rappel* có nói cuộc hòa bình rất có quan-hệ với cái thanh-thế nước Pháp. Nếu nước Pháp và nước Đức mới gặp nhau lần đầu ở cửa hội Vạn-quốc, mà nước Pháp đã nhượng bộ cho nước Đức, thì chẳng bao lâu nước Đức lại thành tham-lam quá độ, mà ở góc giới vân-vụ lại nổi lên làm ầm đó thôi.

Cứ như biểu tổng kê của bộ lao-động, thì về năm 1925 số sinh hơn số tử được 60.402. Về năm 1924, thì hơn được 74.283.

Ngày hôm nay, tại Saint Nazaire M. Mario Roustan, phó thượng-thư bộ hải-thuyền đã chủ tọa lễ hạ thủy chiếc tàu lớn nhất nước Pháp đặt tên là *Ile de France*

Tại thứ-đân nghị-viện, chánh đoàn xã-hội cấp-tiến tiến tử M. Henri Simon làm chủ-tịch ban-trưởng ban tài-chính. Các ông nghị-viên về các đảng thiểu số có xin M. Bokanowski thống-cử, ông có nói ông chỉ nhận ứng cử vào một chức-vụ chuyên-môn, chứ không có ý gì về đường chính-trị.

Khu thứ hai thành Paris, bảo sử nghị-viện, thay cho M. Ignace Bonnet, tạ thế. Một số đảng liên hiệp cộng hòa quốc-dân được 47.000 phiếu, mất số của đảng cộng-sản được 37.000, chưa ai đã số về, phải bỏ về lần nữa.

Tại quận Vosges, M. Flayelle, thứ dân nghị-viện (liên hiệp cộng hòa quốc-dân) trúng cử nguyên-lão nghị viên thế chân cho M. Meline tạ thế.

Việc nước Anh

Ở Londres hoan-nghênh phi-hành gia Alan Cobnam mới bay từ Londres đến Le Cap khứ-hồi, đường dài 36.000 kilomètres, mà không phải thay đổi tàu bay cùng máy phát-động. Lúc trở về đi mất 15 ngày.

M Jauten, thượng-thư bộ tài-chính; và Wanters, thượng-thư bộ lao-động nước Bỷ đến Londres để hội-nghị với các nhà chủ nhà băng về việc mở thái.

Tòa nội-các nước Anh định cứ tuy sắp cho các nước khai mỏ than.

Việc nước Đức

Các báo nước Đức hết chừng rằng dư-luận thế-giới sẽ phản-kháng kịch-liệt, nên có sức bênh vực cho nước Đức.

Việc nước Hung-gia-lợi

Theo như đơn xin của nhà quốc-gia ngân-hàng nước Tchéco-Slovaquie quan Chưởng-lý ở Budapest lại hội hành xét lại việc làm giấy bạc giả nước ấy, là một việc trong năm 1923, nam-nước Bethen đã ra lệnh đình-cáo.

Việc nước Ba lan

Ở Varsovie, đại-biểu của các chánh đoàn tại nghị-viện đều họp tại nhà ông nghị trưởng, và đồng thanh tỏ ý rằng nghị-viện hết sức phản-kháng những việc vận-động ngăn-trở cái quyền của nước Ba-lan có một chân tại hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc.

Đồng minh với nước Đức

Các nước Đồng-minh nói rằng việc nước Đức khởi-nghị, Đồng-minh phản-kháng lập tức. M. Briand, và các đại-biểu Đồng-minh không nhượng điều gì nữa.

M. Chamberlain có tuyên cáo với các đại-biểu nước Anh rằng như mọi lời của M. Luther nói, thì không cần phải điều-đình riêng làm gì nữa. Việc ấy sẽ đệ-trình hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc.

Việc nước Nhật-bản

Ngày hôm qua ở nghị-viện có xảy ra một cuộc nghị-luận rất là náo-động. Đến nửa đêm, ông nghị trưởng phải đình-hoãn. Lúc các nghị-viên ra, có xảy việc xung-đột nhau kịch liệt, một ông nghị bị thương thương.

Việc hội Vạn-quốc

Sáng hôm nay, đại hội-đồng hội Vạn quốc đã họp. Hội-đồng có cả-tụng công-trạng M. Léon Bourgeois. M. Urrutia (Colombie) đọc một bài diễn văn tóm-thuật công-trạng và sự-nghiệp M. Léon Bourgeois.

M de Costa (Bồ-đào-nha) là nghị-trưởng cũng thay lời đại-hội-đồng đọc diễn văn. Ông có xin đại-hội-đồng đứng lên và yên lặng một phút để tỏ ý kính viếng ông Léon Bourgeois. M Briand (nước Pháp) lên cảm tạ đại-hội-đồng về cái thịnh-tình ấy.

Đại hội-đồng cử hội-đồng kiểm-tra xem xét bản dự-án số chi-thu phụ về năm 1926, và kịp soạn tờ trình ngay. Đại hội-đồng ưng thuận một khoản về việc đựng nhà hội-quán. Hội-đồng dự tính một số tiền là 12.960.000 quan. Ông tiên thần ấy-viên là M. Revel-land (nước Pháp) có cảm tạ chánh-phủ Thụy sĩ đã tán-thành việc ấy. M. Motta (Thụy-sĩ) cũng cảm tạ hội Vạn-quốc.

Chiều ngày 15 mars, M. Briand có hội-nghị với MM. Luther và Stresemann. Sau buổi hội-nghị ấy, M.Briand có nói cái tình trạng vẫn như trước không thay đổi. Buổi sáng ngày hôm nay các phái viên lại hội-nghị. Sau M. Briand có tiếp M. Quinones de Léon. Các hội viên hội đồng quản trị bàn rằng việc tuyển cử hội viên mới nên hoãn cả đến tháng septembre, cả việc tuyển cử nước Đức cũng vậy. Buổi sáng hôm nay, có họp hội đồng riêng.

(*Indopacifi*)

SỐ NGƯỜI NGOẠI-QUỐC Ở NƯỚC PHÁP

Số người ngoại-quốc ở Pháp có khai trình tất cả cộng là 2.698.512 người. Tính số người từng nước như sau này : 807.659 người Ý, 467.156 người Tây-ban-nha, 460.952 người Bỷ, 310.855 người Ba-lan, 146 273 người Thụy-sĩ, 91.461 người Nga, 84.116 người Anh, 64 597 người Đức, 49.414 Hoa-kỳ, 39.591 người Tchécoslovaques, 36.798 người Luxembourgeois, 35.386 người Bồ-đào-nha, 25.073 người Hy-lạp, 24 381 người Lỗ-ma-ni, 20 555 người Tây, 20.108 người Thổ, 14,727 người Hà-lan.

Cuộc công-thái Đông-pháp

Mở số lần thứ mười sáu

Ngày 1er Mars 1926

Như các lần trước, muốn cho các số được trúng giải 100 đồng trong kỳ rất số này lại mars vừa rồi là kỳ cân xét có số lần lẻ, thì từ số báo ngày 16 mars trở đi, bản báo trích trong Quan-báo Đông-pháp mà đăng nguyên lại các số trong kỳ số số ngày 1er mars vừa rồi như sau này :

Các số được trúng 100 đồng

(*Tiếp theo*)

40.039	55.225	69.720	80.778
40.258	55.379	69.821	80.803
40.383	55.375	69.826	80.806
40.433	55.440	69.893	80.826
40.447	55.884	70.050	80.902
40.624	55.891	70.161	80.945
41.245	55.979	70.212	81.051
41.289	56.024	70.250	81.084
41.322	56.259	70.435	81.763
41.346	56.314	70.601	81.790
41.391	56.377	70.685	81.793
41.458	56 386	70.705	81.874
41.545	56.563	70.885	81.953
41.657	56.542	70.970	81.972
41.925	56.560	70.977	82.000
42.279	56.600	70.986	82.011
42.406	56.991	71.060	82.051
42.625	56.993	71.100	82.100
42.610	56.954	71.173	82.330
43.028	57.096	71.225	82.497
43.290	57.125	71 310	82.614
43.480	57.247	71.312	82.617
43.664	57.503	71.324	82.761
43.709	57.619	71.344	82.781
43.925	57.636	71.593	82 891
44.044	57.925	71.982	82.896
44.136	58.229	71.939	82.930
44.296	58.342	71 943	83.141
41.402	58.569	72.064	83.142
44.478	58.519	72.073	83.413
44.516	58.540	72.173	83.556
44.609	58.696	72.201	83.760
45.029	58.635	72.316	83.839
45.575	58.843	72.625	83.926
45.592	58.965	72.639	83.965
45.608	59.045	72.831	84.029
45.690	59.215	72.933	84.167
45.913	59.414	73.345	84.207
45.960	59.514	73.373	84.223
46 443	59.843	73.475	84.316
46.461	59.889	73.523	84.423
46.496	59.947	73.600	84.589
46.604	59.980	73.739	84.645
47.004	60.397	74.089	84.655
47.072	60.503	74 114	84.755
47.075	60.581	74.145	84.776
47.111	60.594	74.326	85.015
47.129	60.688	74.439	85.196
47.170	60.710	74.581	85.207
47.207	60.881	74.916	85.412
47.216	60.892	74.938	85.573
47.270	60.935	74.943	85.694
47.288	60.984	74.955	85.731
47.409	61.207	74.961	85.852
47.429	61.209	75.017	85.921
47.651	61.213	75.186	85.927
47.988	61.307	75.360	86.063
48.208	61.331	75.399	86.225
48.301	61.348	75.503	86.332
48.374	61.431	75.577	86.340
48.403	61.542	75.925	86 631
48.466	61.662	76.101	86.881
48.576	61.952	76.193	86.962
48.741	62.135	76.689	86.964
48 972	62.539	76.660	86.978
48.997	62.555	76.801	87.099
49.122	62.902	76.876	87.102
49.339	62.918	76.843	87.220
49.414	63.119	76.973	87.312
49.490	63.313	77.019	87.332
49.654	63.490	77.296	87.336
50.043	63.501	77.316	87.353
50.263	63.673	77.343	87.477
50.376	63.883	77.372	87.714
50.406	64.156	77.386	87.899
50.467	64.263	77.471	88.289
50.556	64.724	77.607	88.498
50.729	64.849	77.664	88.535
50.733	64.855	77.810	88.589
50.844	64.986	77.840	88.664
50.900	65.185	77.850	88.820
50.932	65.396	77.874	88.863
50.956	65.443	77.906	88.884
51.060	65.455	77.914	88.895
51.088	65.856	78.002	88.928
51.327	66.080	78.158	89.209
51.348	66.338	78.199	89.251
51.445	66.389	78.263	89.290
51.777	66.708	78.293	89.321
51.806	66.792	78.304	89.556
51.879	66.854	78.327	89.618
52.000	67.051	78.499	89.891
52.222	67.161	78.708	89.939
52.284	67.294	78.882	90.013
52.467	67.481	79.029	90.149
52.500	67.720	79.225	90.341
52.808	67.759	79.279	90.587
52.816	67.878	79.287	90.712
52.820	67.890	79.291	90.810
52.874	68.031	79.391	90.851
52.928	68.084	79.447	90.870
53.047	68.176	79.496	90.875
53.417	68.257	79.536	91.119
53.422	68.276	79.594	91.130
53.787	68.362	79.669	91.344
53.854	68.390	79.795	91.349
54.033	68.545	79.881	91.311
54.050	68.965	79.905	91.354
54.055	69.083	79.936	91.372
54.237	69.217	79.973	91.536
54.441	69.233	79.990	91.831
54.516	69.235	80.076	91.960
54.770	69.257	80.336	92.144
54.938	69.397	80.539	92.391
54.978	69.676	80.722	92.711

(Còn nữa)

NHÀ GÁC BỐN MƯƠI TỪNG ĐỂ ĐỖ Ô-TÔ

Số ô-tô ở các nước một ngày một tăng mãi lên. Ở Hoa-kỳ hiện nay số ô-tô so với số nhân-dân thì cứ bảy người dân là có một cái ô-tô. Xe cộ đi lại nhiều quá, đường sá rộng đến đâu cũng thành chật vì sự rải ra ở hai bên.

Vì vậy ở thành Chicago sắp làm một cái nhà hốn mươi từng cho xe ô tô đỗ. Lúc đem xe lên thì có thang xoáy trên ấy làm một cách riêng và lúc đem xuống thì có thang máy rất tiện.

Đồng-bào ta ở Pháp đối với ông Bùi-quang-Chiêu

Báo Đông-Pháp thời báo ở Saigon ra ngày 10 Mars vừa rồi có đăng bài tự sự bữa tiệc người đồng bào ta ở Pháp tiễn chân ông Bùi-quang Chiêu về nước. Bản-quán xin trích đăng sau đây để độc giả nhàn lãm :

Hôm 24 Janvier vừa rồi anh em Việt-Nam ở ngụ bên Pháp có đặt một bữa tiệc rất long trọng tại nhà hàng Soulé để đưa Savants để tiễn chân ông Bùi là người lãnh-tụ của đảng quốc-dân đã qua sẽ-giảng-hòa Pháp Annam cải cách nền chánh-trị bên ta, về nước.

Trong bữa tiệc long trọng này có đến 150 người đến dự. Những kẻ làm ăng tây có lòng yêu mến xứ Đông-pháp cũng đến dự rất đông. Ông Bác-vật Bùi làm chủ-tọa trong bữa tiệc ấy. Tiệc vừa tàn mãn, ông Ng-xuân-Bái thay mặt cho anh em bèn phát tri-thức và ông Ng-như-Phong, bèn phát lao-động có đọc hai bài diễn-văn rất hay. Ông Bái nói ấu lại những công việc của ông Bùi đã làm được trong khi ông đi trên con đường chánh-trị. Ông Phong thì sánh ông Bùi với ông Phan bội-Châu. Đại khái nói ông Phan lấy bực động cách-mệnh để gây lấy nền độc lập cho dân-tộc Việt-Nam, mà ông Bùi thì cổ-động về việc cải cách chánh-trị để mong đồng bào bước lên con đường tự trị vậy. Hai đảng đều một lòng yêu nước cả.

Ông bác vật Bái đứng dậy đáp lại. Đại-ý nói rằng ông rất lấy làm cảm-động cái tấm lòng sốt sắng mà anh em đồng-bào đối với ông. Anh em biết lòng giáp cổ ông trong khi ông đi cổ-động bên Pháp. Mà ông cổ động về những việc gì? Ông cổ-động về việc cải cách chánh-trị bên Đông-pháp ta. Ông làm cho những lời yêu ấy của dân Việt-Nam phải thấu tới tai quốc-dân Pháp. Những sự kết quả mỹ mãn đều nhờ nơi tấm lòng quí hóa của người Pháp có lòng nhân đạo kia vậy. Ông mong rằng từ nay trở về sau Pháp-Việt sẽ mật đến việc cải cách chánh-trị bên Đông-pháp ta, cho dân Đông pháp để ý biết đến tình thân-ái mà người Pháp đối với người Nam vậy. Quốc-dân bên Pháp chẳng cần không ngại việc cải cách chánh-trị đâu. Những sự cải cách ấy sẽ có kết-quả đẹp, nghĩa là khó người Việt-Nam đồng lao cộng tác với người Pháp bằng một cách chơn thiệt mà chánh-đáng. Những người Pháp có lòng bác-ái thấy dân-tộc Việt Nam ở Viễn-đông kia tấn bộ thường cũng mong mỏi cho dân Nam đã-huề một cách mật-thiết với người Pháp để bước lên con đường độc-lập tự-trị sau này.

Ông Bái nói dứt lời thì có ông Tunion học-sinh người Antilles, ông Sénégal Alexandre Freyd người Pélagne (Tân kiên là Phó ban-nhất) chuyên về khoa Viễn đông học, ông quan năm Métois đốc-học trường Armée Expe

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng cung hiến Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng Quý Khoa Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ve'le có chân ở hội Nhà-quyền đứng đầy rồi lời ông Bùi, nói rằng cảm ông ấy xin thay mặt đồng-bào của các ông chào dân Việt-Nam bằng một cái chào rất thân-ái vậy.

Số báo ngày mai bản quán sẽ đăng bài diễn-văn của ông Bùi-quang-Chiêu.

Tin Nam-kỳ

Ngày 15 mars 1926

Đắm tàu

Tàu Sà-lúp *Goeland* của hãng Messager ie Fluviales, bị một cái sà-lúp Trung-hoa đụng phải, và đắm sâu xuống 20 mètres Người cầm-tàu và bốn người hành-khách mất tăm tích.

(Indopacifi)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	26 độ
15 giờ	26 44

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $ 20
nhì,	10 50
ba,	9 50
Thóc hạng nhất	6 40
Hạng ngô	6 40

Giá bạc. - Kể từ ngày 16 Mars 1926 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 19 f. 85.

Thị giá quốc trái.

Ngày 9 Mars 1926

3 °/.	hoàn dần	63 f. 00
3 1/2 °/.	hoãn dần	»
4 °/.	vĩnh viễn 1917	46 f 60
4 °/.	» 1918	46 f. 65
6 °/.	» 1920	60 f 50
5 °/.	» 1920	74 f. 50
4 °/.	» 1925	89 f 95

Ngày 15 Mars 1926

3 °/.	hoãn dần	64 f. 75
5 °/.	1915-1916	57 f. 00

Tin tàu. — Tàu *Azay-le Rideau* mang thư sang Pháp, trừ những vật có khai giá không kể, đến ngày 20 mars hồi 14 giờ ở Haiphong 15 sẽ chạy đi Saigon ghé vào Tourane.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 20 sáng 20 mars.

Ngày 19 mars tại nhà Bưu-điện chính ở Hanoi sẽ mở một guichet phụ từ 20 đến 21 giờ.

Vô-tuyến điện Âu châu. — Đêm mới rồi giời xấu, việc thông tin bằng vô-tuyến-điện rất là khó khăn. Các đồn vô-tuyến-điện Đông-dương chỉ lấy được những tin ngắn ngắn của đồn vô-tuyến-điện ở Bordeaux gửi cấm mà thôi.

Quan Toàn-quyền đi Haiphong. — Sáng hôm nay quan Toàn-quyền đã xuống Hải-phòng thăm các nhà máy cùng phòng Thương-mại thành-phố lấy. Chương-trình xem ở mục thời sự Haiphong.

Tòa án Cai-trị. — Sáng mai, 17 mars, hồi 8 giờ Tòa án cai-trị sẽ họp tại tòa Thượng-thẩm, do quan chánh án Préau chủ tọa. Vì quan cố-vấn Dupuy vừa tạ thế, chưa có ai thay, nên lý hội-đồng ngày mai, quan Đốc-lý Dupuis thành phố sẽ cử làm phụ hội-viên dự-khuyết.

Có 18 quan cai-trị Eckert vừa ở Pháp sang nay mai sẽ cử vào thay quan cai-trị Dupuy tại Tòa án cai-trị

Các quan cai-trị mới ở Pháp tới sang — Chuyến tàu *Claude Chappe* ở Pháp vừa sang, có quan cai-trị E-kert, nguyên đốc-lý thành-phố Hanoi và các quan cai-trị Damiens, Dupuis, trước tòng sự tại văn-phòng quan Toàn-quyền Merlin đến trở sang Đông-pháp.

Việc Học-chính. — Điều 12 nghị-định số 246 ngày 16 janvier 1925 nay bổ chính thêm một đoạn sau này:

« Nếu kỳ thi tháng sáu và bảy tây, thí sinh nào thi bỏng mà các bài viết cộng được đủ số trung bình, nhưng các bài viết không bài nào phải một điểm số đáng loại thì đến kỳ thi tháng chín và mười tây được miễn thi các bài ấy. »

Điều 20 nghị-định số 247 ngày 16 janvier 1925 nay bổ chính thêm hai đoạn sau này:

« Nếu các bài viết và bài vấn-đáp tất cả được đủ số trung bình là 10 điểm thì được trúng tuyển.

Nếu kỳ thi tháng sáu và bảy tây, thí sinh nào thi bỏng mà các bài viết cộng được đủ số trung bình, nhưng các bài viết không bài nào phải một điểm số đáng loại thì đến kỳ thi tháng chín và mười tây được miễn thi các bài ấy. »

Hai đạo nghị định trên ấy, đạo thứ nhất nói về kỳ thi tú-tài Pháp-Việt (Baccalauréat de l'Enseignement secondaire franco-indigène) và đạo thứ hai nói về kỳ thi bằng cao đẳng tiểu học Pháp-Việt (diplôme d'études primaires supérieures franco-indigènes)

Thi tham-biện Tây trong ngạch bưu-điện. — Đến ngày 19 và 20 octob e 1926 tại Hanoi, Saigon, Tourane, Pnom-Penh Vientiane và tại bốn Pháp sẽ có kỳ thi tuyển tham-tá tập sự trong ngạch Bưu-điện Đông-Pháp (ngạch Tây) (commis stagiaires du cadre local des P et T. de l'Indochine). 55 người lấy vào ngạch ấy định là 20 người.

Tại hiệu BẢO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để nhuộm da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đục thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VASELINE đúng theo các hàng bánh và bạc. 3001

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh dong các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng «Cinéma Tonkinois» 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến. 3009

Đấy điện thoại 1 thì bị cắt trộm — Quan Dự-thẩm Hanoi đã ủy quyền cho sở mật thám xét hai vụ cắt trộm dây điện thoại ở đường Hanoi đi Haidương và đường Hanoi đi Sơn-tây.

Bắt được súng ở Cao-thổ. — Theo giấy ủy quyền của quan Dự thẩm Hanoi, sở mật thám đã cho xét về việc bắt được hai khẩu súng ở Cao thổ thuộc tỉnh Bắc-ninh.

Bạc giấy. — Theo giấy ủy quyền của quan Dự-thẩm Haiphong, sở mật thám đã cho xét về việc người Khách tên là Ya Seng-Tai phạm tội phát hành bạc giả.

Ngạch quan lại. — M. Trịnh-như-Triah, mới được bổ tri huyện hạng ba, tòng sự tại tòa nhì phủ Thông-sứ, nay lấy tạm lục tòng sự ở đấy.

M. Phạm-bá-Đinh, tri huyện hạng ba, trợ-tá huyện Ân-thi (Hưng-yên), nay đổi đi phủ Khoái-châu.

M. Bồ-văn-Toại, thông phán hạng nhì, trợ tá phủ Khoái-châu, nay đổi đi huyện Ân-thi.

M. Phạm-đức-Thái, tri huyện hạng ba, trợ tá huyện Văn-lâm, nay đổi đi phủ Mỹ-đức.

M. Ng-văn-Cư, cựu cai binh ở Pháp về, quán làng Đông-khê, huyện Kim-thành (Hải-dương) nay được bổ thêm phải hạng năm và bổ đi sở An Monsoy.

M. Đặng-trần-Mân, cựu học sinh năm thứ ba trường Bảo-hộ Hanoi, quán làng Phù-đổng tỉnh Bắc-ninh, được bổ thêm phải hạng ba, hàm tòng bát-phẩm văn giai (9.2) và bổ đi châu Ngọc-sơn (Bắc-ạn.

M. Lương-ngọc-Thụ, án sát hạng nhì, hết hạn nghỉ, nay có lệnh bổ vào tòng sự tại tòa nhì thượng sứ, kể từ ngày 15 mars 1926.

M Dương-tự-Âm, tri-châu hạng nhất, quyền phủ Trùng-định (Lạng-sơn) và M. Trịnh-đình-Chương, tri-châu hạng nhất châu Yên-lập (Phú-thọ), đều đã trúng tuyển kỳ thi tri-phủ năm 1925, M. Âm đỗ thứ nhì, M. Chương đỗ thứ ba; nay đều được bổ tri phủ hạng nhì, đổi hàm hàn-lâm viện thị giảng (5.2).

M. Nguyễn-duy-Sinh, thừa-phái hạng ba lại Hải-ninh, nay kiêm việc lục sự tại tòa án đệ nhị cấp tỉnh lỵ.

M. Ngu-ễn-bửu-Ô ng, thừa-phái hạng nhất sở An Monsoy, nay kiêm việc lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp hạt lỵ

M. Ngô văn-Lâm, thừa-phái hạng nhì chân Hà-nội (Hải-ninh) nay kiêm việc lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp chân lỵ.

M. Hoàng-văn-Si, thừa phái hạng nhì chân Bưu-liêu (Hải-ninh), nay kiêm việc lục sự tại tòa án đệ nhất cấp châu lỵ.

M. Nguyễn-văn-Thuần, thừa-phái hạng ba chân Tiên-yên (Hải ninh), nay kiêm việc lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp châu lỵ.

M. Nông-đa Khánh, tổng cửa phẩm văn giai (9.2), lý trưởng Phong-nậm, châu Bảo thắng (Lay-kay) nay được bổ làm châu úy ở Pắc-lu.

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY 3002

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI:

QUYỂN THỨ NHẤT VÀ QUYỂN THỨ NHÌ

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả: Victor Hugo

Dịch giả: Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN: Quyển thứ nhất, mỗi quyển. . . . . 0 $ 50

— nhì, — 0 43

Tiền cước gửi Recommandé mỗi quyển 0 20

Việc hai cô thiếu-nữ tự tử ở hồ Hoàn-kiếm. — Về việc hai cô thiếu-nữ tự tử ở hồ Hoàn-kiếm, mà bản báo đã đăng trong số báo trước, nay lại mới hỏi được đích xác rằng không phải là ma hay nam, nó đun-đẩy hai cô này xuống hồ, mà chính là hai cô định bụng quyên-sinh như thế.

Nguyên cô Thảo và cô Hòa là con ông Ng-quốc-Can, hội-viên tư-vấn tỉnh Kiến-an, chủ hiệu « Tam-mỹ » bán thuốc lào ở Nam-định; Thảo học nhất, về nhà chồng từ năm 12 tuổi, chồng là học nhà nông lấy bằng đáng lắm, vì bởi bận thông-ngôn nên lỗ bạn đồng nghiệp mà cũng đến có ít bằng cả. Còn Hòa là em mới về nhà chồng từ năm 14 cũng lấy người ở Kiến-an, người chồng lấy trước đây theo học ở trường Thành-chung Haiphong.

Ai chẳng tưởng cảnh gia-đình hai chị em như thế là sung sướng. Chỉ hiềm vì hai cô trước đây, có nhờ ơn song-thân được tòng học ít nhiều, nhưng khẩu nỗi mới học đến lớp nhì thì bỏ, rồi từ đấy hàm học tiểu-thuyết lắm. Mà than ôi! học được tiểu-thuyết hay thì thôi, mà học phải tiểu-thuyết dở thì nhiều; Sức học thì non, tả ái tri chưa có định-kiến, thành thử ví những thứ bỉ văn-chương có ích cho cần cổ tối đi, mà lại cho là tinh-duyên không được mãn nguyện. Nên trước đây hai cô đã đàng điếm thanh và thuốc phiện để quyên sinh một lần; song trời xanh trên cợt, lại để đẳng đai tới giờ.

Mới đây, cô Thảo và cô Hòa rủ nhau ở Kiến-an sang Haiphong, lại gặp một cô bạn nữa. Ba cô đẳng mặn nồi nhau, vì ba cô cùng một ý-tưởng, trước hết ba cô bàn về nhàn đi Yên-bày xem có cơ buôn bán mà sinh-nhai được chăng. Chỉ vì đường đi Yên bày mất nhiều thì giờ, cho nên ba cô mới sang Bắc-ninh định bụng cây dượng mỗi người một cái cơ-đồ độc-lập, rồi sẽ chọn người trăm năm cuộc trăm năm, ai ở thì lòng mơ-tưởng. Nhưng vì ở Bắc, các cô xem ra không có hi-vọng buôn bán được, nên trở về không. Tối hôm 12 ba cô lại lấy việc chẳng thành, chỉ ở ăng tọi, rủ nhau cùng đi quyên sinh, nhưng có bạn Haiphong không sang, bèn từ giã. Cô Thảo tặng bạn 3 đồng bạc lấy tiền lộ-phí về và từ giã bạn. Thế là lại còn có hai chị em. Hai cô bàn thuê xe đến cửa đền Ngọc-sơn và thuê xong xe, gặp ngay mấy công-tử đi theo sau đến, hai cô liền đánh lừa mấy cậu công-tử, xưng danh là chị em trên báng Giấy, và mượn trống xe bộ, vì ở trên xe còn hai cái áo và hai cái ô-đầm.

Khi đi xe xuống bờ-kẻ, hai cô còn mua hai đôi nịt ở một hàng tạp-hóa để nịt quần lại mà xuống nước cho tiện. Cô hai chị em vào trước đền, lấy thắt lưng buộc cổ nhau lại, chỉ xuống nước trước, em đi theo sau. Cô Hòa thấy chị ra càng sâu, khiếp đảm gọi chị bảo còn sống thì gỡ tay làm hiệu, cô Thảo cứ giơ tay, sụng cổ cạn không ngửng đầu lên để uống nhiều nước phải chết. Thương thay! Còn cô Hòa mới bị uống vài ngụm nước, thấy cô Thảo chìm hẳn, khiếp quá, phải hô-to lên làm May thay có người đứng ở gần đấy nghe thấy tiếng kêu, chạy lại, nhảy xuống hồ vớt lên được cô Hòa, đến khi biết còn chị cô Hòa ở dưới hồ, lại lội xuống vớt lên thì đã bị uống nhiều nước quá rồi không cứu được. Bấy giờ mặt mũi thì đưa thi-thể cô Thảo vào nhà thương, một mặt thì đưa cô Hòa vào sở Cẩm. Cũng may có một người bà con bạn hàng của nhà cô Hòa đi qua sở Cẩm, biết tin thế, liền báo cho nhà có ở dưới Nam hay. Hôm sau cả hai mẹ đẻ hai cô và hỏ mẹ chồng cùng chồng cho cô lên. Thi-thể cô Thảo đã thuê 6-tô riêng mang về Kiến an rồi.

Xem cái thảm-kịch này thì ta biết:

1 Dụng vợ gả chồng cho con từ khi còn ít tuổi quá là một cái hại;

2 Cho con đi học mà không học được đến cùng đến nơi, nên không biết xét kỹ mà quyết định được sự tay đó phải trái, là hai cái hại;

3 Xem tiểu-thuyết mà không rõ, không biết chọn truyện hay, tránh truyện dở, và không biết phán đoán những việc người ta bố-trí ra ở trong tiểu-thuyết, để dẫn nói mình cũng giác lắm, là ba cái dại.

Các nhà báng đã làm lo đến mối hạnh-phúc ở chốn gia-đình, tưởng cũng nhờ ý đến những điều này vậy.

Lời cảm ơn. — Tôi có lời kính tạ các ông, các ông các bà đã có lòng thương yêu đến phúng viếng và đi đưa đám mợ nhân tôi ngày 29 tháng giêng vừa rồi.

Dương-hải-Chinh
Bưu điện thư ký
nhà số 115 p ố hàng Bạc

Y-khoa bác-sĩ Sarraillé

56 ahè 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 395

Xét nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốn, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và bệ-sinh, trẻ nhỏ.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy bắt đầu chữa bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 11 giờ trưa, có bận ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

Ngạch học-chính. — M. Đương-tự-Quán, giáo học hạng bảy, theo như đơn xin, được phép nghỉ 6 tháng, kể từ ngày 8 mars 1926.

M. Đàm-xuân-Dạo, giáo-học hạng sáu, tại trường Hàng kênh (Kiến-an) được phép nghỉ 29 ngày, tại trường nữ học Hanoi, vì sức yếu, được nghỉ 30 ngày, lĩnh cả lương.

M. Trần-xuân-Qui, giáo học hạng tám, nghỉ giả hạn từ ngày 10 avril 1925, nay lại được phục chức và trong ngạch học-chính.

Trường-lực. — M Nguyễn-chân-Toàn, quản làng Đông-vân (Hà-giang) vì đã có can-đảm chữa dám cháy ở Đông-văn ngày 4 novembre 1925, vậy nay được cấp một đạo tưởng-lục.

Cuộc xe đạp mới rồi. — Cuộc xe đạp chiều chủ nhật vừa rồi kết-quả như sau này:

1. Cuộc thi chạy mau cho người An-nam làm hai chuyến (3 vòng 1.000 thước).
1. Cảo và Hợi; 2. Lịch.
2. Cuộc Mậy và Ettori đấu với nhau 3 vòng 100 thước.
1. Mậy; 2. Ettorie.
3. Cuộc Progin và Bằng đấu với nhau 10 kilomètres 30 vòng.

Chuyến thứ nhất: 1. Bằng; 2. Progin.
» hai: 1. Bằng; 2. Progin.

4. Cuộc thi chạy mau cho những người vào hạng nhất.

Lượt thứ nhất: 1. Bằng; 2 Ettori.
» nhì: 1. Mậy; 2 Teller.

Cuộc cứu lại: 1. Ettori; 2. Teller.
Cuộc cứu cùng: 1. Mậy; 2. Teller; 3. Bằng;

5. Cuộc thi những người vào hạng nhì ba 15 kilomètres 45 vòng.
1. Vercelet; 2. Grimai; 3. Mão, Gôli, Progin; 4. Can.
6. Cuộc thi những hạng người vào hạng nhất, 20 kilomètres 60 vòng.
1. Mậy; 2. Bằng; 3 Ettori, Tiến; 4. Thế lợi, Cổ g.

Hoa Đào Trước Gió

(NẴN-TRUNG TÌNH NỮ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dầy non 300 trang. Giá bán 0 $ 65. Cước phí 0 $ 20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gửi cho:

M. BÙI-XUÂN-HỌC
Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.
5.556

CÁC QUÝ KHÁCH !!!

Trong tuần lễ này:

Từ thứ tư 10 đến thứ bảy 16 mars 1926

nên đến rạp

CINÉMA PALACE

Xem phim ảnh:

MONSIEUR BEAUCAIRE

RODOLPH VALENTINO

đóng trò rất khéo — Mà đã được bàn bạch, các quý-khách nghĩ thêm trong những lịch chuyện:

LE CHIEN et LES ARMES SANGLANTES

chiếu vừa rồi ở lại bản rạp

Ta chẳng cần phải đến những người, mà có quyền cao, chức trọng, danh giá, sinh đen, mới là người mà ta đáng yêu mến ta.

Người ta ăn thường, đến hạnh, thực thà, mà có đáng yêu hơn là, thì cũng là thứ người mà ta đáng yêu mến lắm vậy.

Ấy là những câu chuyện của một vị công chúa nói với một quan quận-công, nước gì nghìn thâm năm.

MONSIEUR BEAUCAIRE là một tích chuyện rất hay — đào kép đông — Mô-máng y-phục rất đẹp — đài ti rất công-phu.

3.008

Số 58

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

...Hôm trước ta đã nói bọn với *Tô-phàng-cát* để đem quân ra đánh, mà không hề thấy giặc được một chút gì, thế thì hẳn chỉ nên ngồi xem ta đánh mà thôi. Nếu vậy thì ta đi làm gì cho tốn-kém lương-thực đem lại đóm-pha. Chi bằng ngày nay thì tết phải nghĩ cách nào cho được phép yên, rồi sau mới có thể đánh nổi.

Triệt-thủ-tin nói:

— Tôi nghe nói *Tô-phàng-cát* có mấy chục là có thể trở được. Bây giờ bảo-quân-sĩ chúng ta một ít mâu-thuẫn, gọi thì giao chiến, đem về vùng ra thì có thể trở được phép yên vậy.

Triệu-khuông-dận khen phải, liền sai *Trương-quang-viễn* đi đến. *Trịnh-tin* ở giữa, còn mình thì đem quân đi áp-bức. Mỗi sáng hôm sau, *Tô-phàng-cát* phải ra mỗi rồng, dàn quân ở dưới núi 50-mươi-trận.

Trương-quang-viễn thấy ngựa ra trước mà mừng rằng:

— Đêm trước đã bị thua, có sao còn đưa đến nữa?

Hà-nhị-cô nói:

— Ngày nay ta cốt đem quân đến để đánh báo thù.

Trương-quang-viễn mắn đến thúc ngựa xông vào đánh. *Hà-nhị-cô* thấy *Hà-nhị* có cầm cái « Lưu-tinh-trùy » để đối địch tại. Hai bên giao-chiến mới được mấy hợp thì *Hà-nhị-cô* quay ngựa bỏ chạy.

Trương-quang-viễn vẫy quân đuổi theo. *Trịnh-tin* cũng thúc quân tiến đánh. *Hà-nhị-cô* thấy quân *Bắc* đuổi gấp, vừa đánh vừa chạy, dụ đến chỗ *Bắt-đốc-điểm*, *Hà-nhị-cô* bỗng mảng làm hiệu cho các quân mai-phục ở hai bên đổ ra.

Ngựa cao và *Ngựa bảo* mỗi người cưỡi một con ngựa, chặn đường đánh. *Hà-nhị-cô* cũng quay ngựa trở lại, cùng nhau vây đánh quân *Hán*. *Trương-quang-viễn* bị hãm ở trong vòng vây.

Trịnh-tin thấy vậy, phá vòng vây mà vào, vừa gặp *Ngựa-cao*, thì đánh nhau với *Trương-quang-viễn* đi đến. *Ngựa-cao*, cũng được *Trương-quang-viễn*, phá vòng vây mà ra.

Hà-nhị-cô thừa thế đuổi đánh, gặp toán quân của *Thạch-thủ-tín*. *Thạch-thủ-tín* cùng *Hà-nhị-cô* giao chiến mới được mấy hợp thì có *Lý-hán-thăng* đến, liền bắt sống được *Hà-nhị-cô* đem về trại.

Ngựa-bảo quay ngựa bỏ chạy, tăng bị *Thạch-thủ-tín* bắn cho một phát tên, nếu ngựa mà chết. *Bắt-tắc-cổ-lan* quân tới đánh ở giữa sau trại quân *Hán*, bị *Chân-bá* vây đánh rất gấp.

Sau *Bắt-tắc-cổ* nghe tin tiền-quân bị thua, lại sợ quân đông phép yên chẳng rồn, quân *Hán* lấy mưu chú vậy lần trên không *Bắt-tắc-cổ* bay lên được hai trượng thì lại ngã xuống, bị quân *Hán* bắt được.

Bấy giờ quân giặc thất hai không biết bao nhiêu mà kể. *Triệu-khuông-dận* thừa thắng thúc quân tiến đánh *Thái-tử-trang*, cướp lấy lương thực và phóng lối đốt trại, rồi mới thu quân trở về.

Triệu khuông-dận sai người làm hai chiếc tù-xa giam *Hà-tắc-cổ* và *Hà-nhị-cô*, lại sai *Trương quang-viễn* đem quân đánh *Thanh-lương-viện*. Quân giặc không ai ra chống địch, đều bỏ chạy cả.

Triệu-khuông-dận đóng yên hết các trại giặc rồi, truyền lệnh rất quân, giải *Hà-tắc-cổ* và *Hà-nhị-cô* về *Triệu-khuông-dận*.

Lý mậu-chiêu lãi lại yên-ủi và bảo *Triệu-khuông-dận* rằng:

— Công-tử đã lập được công lớn, tôi xin về triều, hết lòng bảo-hộ cho công-tử.

Triệu khuông-dận nói:

— Trước là nhờ cái phúc-ấm của lệnh-công, sau là nhờ tài mưu-lược thâm của tiên-tướng, chứ kẻ hèn-mọn nào có tài nào được thế. Nay lệnh-công về triều, tôi xin thề không dám quên ơn đức đã dạy bảo cho, hợp lẽ.

Sử-hoành-triện nghe nói, cảm tức không biết đường nào, liền nổi giận mà rằng:

— Đứa gian-thần hay dèm-nịnh kia, tiên-đế thuở xưa đã bị nhà người lừa đi, ngày nay nhà người lại còn toan lừa dối ai nữa? thương nữa hay sao!

Nói xong, liền rảo cái thế bằng nắm đánh vào đầu *Tô phàng-cát*. *Tô phàng-cát* tổng tránh không kịp, thành ra bị thương ở trán trên, máu chảy đầy mặt. *Hán-chúa* bèn cản quan trên hầu khuyên giải hai người. *Phàng thân-tướng* đứng xen vào giữa mà can-ngăn.

Tô phàng-cát bèn ăn tiếng giận mà lấn với *Hán chúa* rằng:

— Thần đã thuở xưa đã có ra lệnh không cho nên quan triều-thần được đem một thói xấu nào lên trên ngự-điện, nay *Sử hoành-triện* dám cầm cái thế nắm làm phạt bệ-hạ-tiền ở trước mặt bệ hạ, vậy chẳng hay cái tội ấy đáng xử thế nào?

Sử hoành-triện lại tâu rằng:

— Tiên-đế thấy nơi bàn nào bỏ không giám-quản, xảy ra việc đáp giặc nay không phải công một mình *Triệu-khuông-dận*. Bèn đâm nhận công như thế, thì bệ hạ lại cho không có ép, cũng đã may lắm rồi, nay lại còn thu thập thì sao cho hợp lẽ

Sử-hoành-triện nghe nói, cảm tức không biết đường nào, liền nổi giận mà rằng:

— Đứa gian-thần hay dèm-nịnh kia, tiên-đế thuở xưa đã bị nhà người lừa đi, ngày nay nhà người lại còn toan lừa dối ai nữa? thương nữa hay sao!

Nói xong, liền rảo cái thế bằng nắm đánh vào đầu *Tô phàng-cát*. *Tô phàng-cát* tổng tránh không kịp, thành ra bị thương ở trán trên, máu chảy đầy mặt. *Hán-chúa* bèn cản quan trên hầu khuyên giải hai người. *Phàng thân-tướng* đứng xen vào giữa mà can-ngăn.

Tô phàng-cát bèn ăn tiếng giận mà lấn với *Hán chúa* rằng:

— Thần đã thuở xưa đã có ra lệnh không cho nên quan triều-thần được đem một thói xấu nào lên trên ngự-điện, nay *Sử hoành-triện* dám cầm cái thế nắm làm phạt bệ-hạ-tiền ở trước mặt bệ hạ, vậy chẳng hay cái tội ấy đáng xử thế nào?

Sử hoành-triện lại tâu rằng:

— Tiên-đế thấy nơi bàn nào bỏ không giám-quản, xảy ra việc đáp giặc nay không phải công một mình *Triệu-khuông-dận*. Bèn đâm nhận công như thế, thì bệ hạ lại cho không có ép, cũng đã may lắm rồi, nay lại còn thu thập thì sao cho hợp lẽ

Hán-chúa phán rằng:

— Thời! Hai người hãy mở mắt ta mà xem thời đi. *Tô phàng-cát* là thời-sự của ta, mà *Sử-hoành-triện* giống là một bậc nguyên-lão trong nước, ta cần kiểu nói chế nào.

Nói xong, truyền lệnh cho *Phàng* lấy ra thuốc mới hai người lấy ra mà làm lời hòa giải. *Phàng thân-tướng* vâng mệnh lại ra. *Lý-mậu-chiêu* lại trở về *Triệu-châu*

MỐI THỨ XXIII

Tô phàng-cát về đến trong phủ, cảm tức không hiết đường nào, càng mỗi người lại ngờ-phán là *Lâm-toan* thường-nghị mưu kế để hãm thân.

Lâm-toan nói:

— Thánh-thượng bây giờ là con rể quan thái-sư thì hiện lệnh cầm quan thái-sư, ai dám không theo. Bèn nay xin quan thái-sư mật sai mấy trăm quân đến vây nhà *Sử-hoành-triện*, nói rằng là có một đạo thánh-chỉ, bắt mà lấy khí-giới, lấy phải toàn-gia trảm thì, để bảo lại cái thù hận nay mới được.

Tô-phàng cát nói:

— Nếu được thành việc, ta sẽ trọng thưởng cho các người.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 chân-kính
Mặt nổ kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
● 39, Phố Paul Bert, — HANOI ●
3011

TRÀ VINH-MẬU
Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-Đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-di sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên ngọn núi

cao như liên-tâm, 8 long và thuỷ-tiên, vân vân, đóng cách hòa-hợp điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng
Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đặc-riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.
Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
3023 Vinh Mậu trà hiệu cẩn bạch

Mấy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.
Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.
Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.
Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.
Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.
COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
có bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, số 49 phố
59, Rue Paul-Bert, Hanoi 3012

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phồi. Làm chỗ hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc này có hội-đồng của quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.
Ấy là:
Thuốc nước bổ huyết
3001 MÁU BÒ 1$40

Cái nạn ô-tô. — Ngày hôm qua vào hồi 6 giờ chiều, cái xe ô-tô trong có quan ba Sabatier ngồi, khi đi đến hàng cầu sông cái thì đè phải một thằng bé lên 5 tuổi tên là Lê-văn-Ngọ với mẹ nó là Mme Hoàng thị Bách ở phố hàng Than số 17 đến bế nó xách ra giữa xương đài, nhà ô-tô có đưa đến nỗ Cảm thì nó Cảm cho nó vào nhà thương.

Tự tử. — Ngày 14 vừa rồi, vào hồi 4 giờ rưỡi có ông lão tên là Trần-văn-Hợp 61 tuổi quán làng Đồng-lỉnh huyện Văn-giang (Bắc-ninh) nằm ốm bệnh ở nhà thương Phủ-doãn lấy thắt lưng buộc cổ vào cái sắt mắc màn tự tử.

Mấy việc trộm cắp. — Phạm ngọc Lược, 30 tuổi thợ may ở phố cửa Nam số 15 bị kiện là bội tín của M. Nguyễn-An một cái xe pardessus; Trần-trọng Bình 61 tuổi về nghề nghiệp bị bắt được quả tang ăn cắp một chai rượu vang ở hiệu Gô-đa; Đào-văn-Dong 19 tuổi ăn cắp giặt của Mme Nguyễn-thị-An 5$50; Nguyễn-văn-Gay 23 tuổi bắt được mang 14 đồng bạc và mấy cái quần áo bố nọ của ấn cắp đều phải bắt để xét tỏi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Toàn-quyền xuống kinh-lược. — Hồi 9 giờ rưỡi sáng ngày 16 mars, quan Toàn-quyền Varenne đã xuống kinh-lược thành phố ta. Chương-trình như sau này :
9 giờ 30 : tới nơi ;
9 — 45 : Thăm nhà máy xi-măng ;
11 giờ : Thăm các xưởng thợ làm đồ mây ;
11 — 15 : xưởng dệt bông ;
12 giờ : Xơi cơm sáng tại tòa Đốc lý ;
14 giờ 30 : Thăm Sáu-kho ;
15 giờ : Thăm xưởng chữa tàu ;
15 — 30 : Thăm công-ti Hỏa-học Viễn-đông ;
16 giờ : Thăm nhà máy làm nhà-lẻ ;
16 — 30 : Thăm phòng Thương-mại Hải-phòng.

Chùa làng Vẽn đúc chuông. — Chùa làng Vẽn định đúc ba quả chuông lớn, nên mở hội ở ấm, có bảy nhà đàn tuồng vai như lỗ ốm điếc vân vân. Chính ngày 14 mars vừa rồi nghe vào ngày nghỉ, nên những người thành-thị đi chiêm bái và góp vào quả phúc ít nhiều ; lại cũng lắm người vì thấy hội bế mà đi ngờ ăn, buộc mượn cửa Bụt làm chỗ họp-bọ, hoặc nhờ bóng phước để ăn tuna đen đỏ. Như thế thì chẳng rõ là việc cầu phúc hay là cầu tội, mà thiên-hạ nỡ làm đem lượt che mắt thần-phật làm vậy.

Có một điều tưởng nên nói là mấy năm nay thấy nhiều nơi mở hội, đều xin được phép quan trên mở cuộc lô-tô ăn điểm cho thêm vui. Chắc bản những lá đơn xin phép đó đều nói là chơi thế « bài gỗ » không sát phạt nhau bằng tiền bạc, nhưng kỳ thực thì mỗi hội bài kẻ trèo lên chơi phải góp năm ba đồng là ít, mà nhà gá được lời một vài đồng cũng là thường ; như thế suốt trong mấy ngày nội, bỉ đâu chẳng có người thua hết cả cơm vợ cơm con, và nhà gá tỉ lỗ lại không được lời một đôi chấm bạc.

Gẫm thay cho mấy chữ « xuân nhật và « đình đám », những kẻ ăn không ngồi rồi, chỉ mượn thế khéo cải mồm cờ bạc một cách rất khôn khéo mà quan trên vẫn không biết !

Xuất-bản và xuất-bản sông. — Hồi 18 giờ chủ-nhật 14 mars, lác tấn « Claude-chappe » sắp áp mạn với rồi Quan-khẩu thì thấy ở trên chiếc thang dây của tàu ấy có bảy tám người đang đứng bỗng lần nhào cả xuống. Sau xét ra là vì mấy giây bàn là của chiếc thang dây đã đứt mất đất, nhưng may lúc bấy giờ nước đang lên cái muốn thang chỉ cao độ một thước tây, hóa những người kia không việc gì cả.

Nạn ô-tô. — Hồi 7 giờ sáng chủ nhật, ở phố Bờ sông gần chợ có chiếc ô-tô số T. 2827, do tên chauffeur Trần-văn-Tỷ cầm máy cho xe chạy đặt lái và phải cái xe tay hiệu P.P.D. số 2461 bị gãy một bên bình và cái chắn bùn. Không việc gì đến người.

Ngày 12 mars trước, hồi 17 giờ, một chiếc xe tay đi đến phố Amiral Courbet sũng bị xe ô-tô của hiệu Bán hắp tức là Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême Orient và đổ gẫy nhiều chỗ.

NAM ĐỊNH

Ai linh phụ cấp? — Ở xã Giáo-hòa huyện Mỹ-lộc có một người linh sang tòng chinh bên qui quốc có để phụ cấp cho vợ ở nhà cứ ở tháng

新民書館

Tạm kê ít thứ sách bán buôn của bản-quán :

Anh-Hùng-Náo, trọn bộ	1$25
Tục Anh-Hùng-Náo, trọn bộ	1.10
Tái-Sinh-Duyên, trọn bộ	1.80
Tục Tái-Sinh-Duyên, trọn bộ	1.80
Song-Phụng Kỳ-Duyên	0.90
Lục-Mẫu-Đơn	1.00
Bạch-Mẫu-Đơn	1.14
Tố-Tâm	0.35
Pháp-Việt-Đề-Huề	0.10
Tuyên-Cáo Quốc-Dân	0.06
Diễn-Thuyết Phan-Chu-Trinh	0.10

MỚI XUẤT-BẢN

Phấn-Trang-Lâu	0.60
Hoa-Đào-Trước-Gió	0.65
Cảnh-Thu Di Hận	0.50
Sơ-Học-Yếu-Lược toàn-thư	0.40
Chuyện Giải-Trí thứ X	0.15

Ở xa gửi thư về mua, xin gửi tiền trước, thêm cả cước phí.
Những quyển 0$40 trở xuống, cước 0$15 — 0$50 trở lên, cước 0$20.
TÂN-DÂN THƯ-QUÁN
29, phố hàng Bông-Đệm, Hanoi.
3038

Tính một món tiền là 21 đồng, nhưng ít lâu nay vợ người lính ấy đã bị ốm chết rồi mà sao vẫn có người đứng lĩnh món phụ cấp ấy, thì cũng đáng lấy làm lạ quá.

N. L. lai cảo

HÀ ĐÔNG

Một tên đại bợm. — Ngày 9 Đô-xá về phố Thường-tín có chợ Cũng, năm ngày một phiên, buôn bán sầm-uất ; kẻ cũng là một chợ to. Lu thay chợ-bán đông-đúc vui vẻ như thế, mà kẻ mua người bán phải phàn-nàn là có một hạng những-nhiễu tự-do quá. Bởi vậy nhà nào có người thật-thà ngờ-nghệch là không dám cho đi mua bán gì một mình, e khi về ý thì tiền lưng vốn-liếng bị nó lấy mất. Tên bợm này nghiện rượu, hát chèn rất ra chợ, lấy được của ai cái gì đem ngay về nhà ở ngay chợ rồi cho đổ để ra mách người mất để đem tiền đến chuộc, của mười phải mất năm ; biết điều ra mà giữa chịu chuộc là êm chuyện, bằng to tiếng ra thì vừa không ai bắt giúp mà bị chúng choảng cho sứt đầu tím mặt là thường. Còn như nó xoáy của người này mà người khác kẹn mách thì nó lại chối đánh người đâm nói, nó lại càng làm gà, người ta nói mỏ phiên chợ nó lấy được đến ngót vài chục bạc. Thực là một tên đại bợm quấy nhiễu nơi chợ bán quá, chẳng hay những người có trách-nhiệm có biết đến không nhỉ ?

T. X. lai cảo

Cái nạn ô-tô. — Ngày 12 mars vừa rồi, một chiếc ô-tô đe một người Tây cầm máy, khi tới cổ gốc đường thuộc địa-phận làng Phương liệt, tỉnh Đụng phải một người dân ông, bị thương ở thái-dương cũng khá đau.

Tại hồ lụa. — M. Ngô-văn-Vọ, được bổ làm khán hộ ở lò lợn Hà-đông, nên bỏng 120$.

PHÚ-THỌ

Kiện nghĩa bất vi vô dũng giả. — Các ông hội viên hội đồng quản-trị hội Trí-Tri đang dự định thi-hành mấy việc công ích rất đáng khen, một là lập một phòng thư viện, hai là mở một cuộc hát lấy tiền giúp tủ-trí-viện, sắp thành lập nay mai.

Nói về phòng đọc sách. Xưa nay ở các tỉnh nhỏ thường chưa mấy tỉnh có thư viện, những người có chí muốn học thêm, hay những người muốn lấy cái thú đọc sách để tiêu khiển cho qua thì giờ thì sách vở báo chí không có, không có một nơi tỉnh mịch để đọc sách. Một nơi tỉnh lị mà tối đến qua các phố chỉ ồn ào, nơi này trạm cốc, nơi nọ chát tôm, những người làm việc các công sở ngày đi làm suốt ngày tối đến muốn cùng nhau họp mặt đàm đạo không có chỗ mà họp. Lắm người bất đắc dĩ phải lấy chỗ thú-vị kẻ vai cùng mấy chị mà phải, liều mất cùng mấy ả mây ngàn hay là « hơn thua cuộc đỏ đen, để lấy chỗ họp mặt cầu vui. Như vậy thực đáng tiếc.

Vậy việc lập một phòng đọc sách là một sự đáng mong mỏi.

Ngặt vì hội vì đường lý-tài còn chưa được dư dật nên phòng thư viện thành cũng còn mong ở các ông hội-viên giúp giúp thêm vào cho số tiền mua sách được nhiều.

Còn việc mở cuộc hát cũng là một việc nghĩa sĩ rất đáng khen. Tính ta được quan công sứ rất có cảm tình với nhân dân. Ngài đã dự định lập một hội thiện giúp kẻ nghèo nàn, nay lại khởi ý lập ấu trí viện. Các ông hội-viên hội Trí-Tri muốn thể lòng nhân từ của quan công sứ mà tán thành những việc công-ích thì việc đầu khó khăn thế nào mà chẳng thành.

Và trời lấp bể sự con con,
Chỉ ngại lòng ta một tấc sơn..

Xin cáo ngại hội-viên hội Trí-Tri sáng cáo thận bảo trọng thành phố nên lưu tâm giúp cho.

K. T. lai gửi.

CHỢ-BỜ

Tinh khứ lưu. — Sáng hôm thứ năm mới rồi, hầu hết áp mọi người ở Chợ-bờ tiễn chân quan Đốc Jean Barthès và bà đầm xuống tàu về đường để đi Ninh-bình, ai ai cũng lấy làm tiếc nhớ. Ông ở Pháp sang tới Đông-pháp thì lên làm quan Đốc Chợ-bờ ngay. Ông bà ở đây được một năm đã làm cho dân sự yêu mến, nhất là ngợi khen thì đức của ông thật là một ông quan Tây ở Chợ-bờ chưa từng thấy bao giờ. Việc thứ nhất cần ông khi bước chân đến Chợ-bờ là học tiếng Annam và lấy tình thân-ái mà giao-thiệp với người Annam, cho nên sống hào lịu mà Annam ta đã đem lòng quí mến. Ba đầm thì hằng ngày đi lại với các bà Annam không khác gì người bạn thiết Annam vậy.

Ông Tây với bà Tây mà được như ông bà Jean Barthès thật là hiếm có, bao giờ ông bà lại lên đây với ổ ông tôi ?

Nay ông bà từ giã Chợ-bờ Annam chúng tôi dẫu lấy nhớ tăng chí biết kính chúc ông bà thượng-lộ bình an và ở Ninh-bình được vạn sự như ý, và mong rằng sẽ ngày ông bà lại trở lên Chợ bờ.

Người Chợ bờ.

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Hỏa tai. — Sáng hôm 9 Mars vào khoảng hơn 9 giờ, ở xóm gần nhà thờ bỗi Tin-lành, có nhà ông thầy thuốc kia phát-hỏa. Khi nghe tiếng la thất ngọn lửa, thì lân-bang chạy đến cứu chữa rất đông, nhưng rất, bị lửa bấy giờ gió nổm mạnh quá, nên tuy đông người mà cũng chỉ đợi được có mấy tấm cửa, còn thì cả nhà trên nhà dưới, cho đến chuồng lợn cũng bị cháy ra tro. May được một điều là có một người tận-tâm cứu giúp, nên tuy nhà không chữa được, mà thầy thế ngay, họ đã lo dọn đồ ra trước cả rồi, thành đồ đạc không tổn-hại mất là mấy. Trong chuồng có 5 con heo, may cũng tháo chuồng cho chạy thoát được cả, không bị cháy con nào.

Lúc cháy xong thấy có sở cảnh-sát lên khám xét.

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền : 1$30
Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền : 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3009

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urojormine
3001 Giá 1$80 một hộp

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Tối thứ ba 16 Mars 1926
PHỤ PHÀNG CHI MẪY
Tích hát cải-lương soạn thành được nhiều điệu hát rất mới như là ca, ngâm, lý theo lối mới cải-lương. Đào nhị hoa theo cùng với câu ca, cũng ngâm rất là hợp với nhau. Tích này rất vui trò có nhiều chỗ khôi hài hật mới. Xin giữ chỗ ngồi trước. Có bán vé trước từ tối thứ hai.
Tối thứ tư 17 Mars 1926
ÔNG THỔ ĐÁNH ĐỒ THẦN TÀI
Tích này mới soạn rất là bật cười. — Sự tích rất lạ và vui trò từ đầu đến cuối. Xưa nay chưa từng diễn qua.
3006

CÁO-BẠCH
Chiều chủ nhật, vào quãng đầu phố Borgnis desbordes và Teinturiers, tôi ngã xe có đơi mất một cái một nhẫn kim-cương. Ai được đem lại giả M. Hasbim, số 4, Bovet sẽ được trọng-thưởng.
5.598

ĐÁNH RƠI
Hồi 11 giờ sáng hôm 26 Février 1926 tôi đánh rơi một quyển chèque và các giấy biên-lai của Banque de l'Indochine trong khi đi đường.
Vậy ông bà nào bắt được làm ơn báo cho tôi biết để tôi lại xin chuộc và cảm ơn.
Nay kính cáo,
ĐỨC-LONG
90, Phố Mã-mây

BỆNH GIANG-MAI
và cách thử Wassermann
Cách thử do giáo-sư Wassermann phát minh ra, là thử bằng máu lấy ở hội huyết-quản, và phải dùng đến những thuốc-thử như chất lấy ở gan giống mắc bệnh giang mai, chất nước máu chuột bạch và các chất đặc trong máu cừu, khi thử phải thử trong các ống riêng, thử có nọc bệnh, thì chất nọc trong máu không việc gì, và chất lòng không có sắc gì cả ; thử không có nọc độc, thì chất đặc trong máu bị tan ra, và chất lỏng có sắc đỏ như máu.
Nước-máu của người đau nhẹ thì thử cách Wassermann cũng biết rõ nặng nhẹ thế nào. Trị thuốc được ít lâu, thì thử thấy nhẹ đi, mà thuốc càng nhiều, thì lại càng chóng kiến hiệu. Trong một bài của bác-sĩ Lyser, nói về thuốc Sigmargyl, đăng trong tạp-chí « Revue nationnal d'hygiène », tháng Septembre 1923 có nói : « Cách thử Wassermann khiến cho ta có thể xét sự hiệu nghiệm của các thứ thuốc, và biết rõ cái giá-trị của các thứ thuốc mới. » Trị bệnh bằng thuốc Sigmargyl thì người đau nhẹ, hay đau nặng vừa, chỉ uống từ 62 đến 112 viên trong một hạn từ 5 đến 7 tuần lễ, là thử theo cách Wassermann thấy khỏi hẳn. Người mới bị đau thử máu chưa thấy, mà dùng thuốc ấy, có thể ngăn cho nọc độc không vào đến máu. Đó là một điều của bác-sĩ Yonescu đã nghiệm thấy.
Xem thế thì rõ cái giá trị của thuốc uống Sigmargyl, vì thuốc tiêm không có thứ nào hiệu hơn nữa. Muốn thí nghiệm thuốc ấy, và muốn mua thuốc ấy hỏi tại nhà Laboratoire Chimiothérapique, 2 place du Théâtre français ở Paris, hoặc ở các hiệu bào-chế bán thuốc ấy, sẽ tặng các sách nói rõ về vấn-đề ấy.
Dr. PETITJEAN
● Ở Hanoi thì hỏi tại MM. Lafon et Lacaze (Hiệu bào chế Chassagne)
3044 n

Rượu hổ-đào:
● TONIQUE TONKINOIS ●
Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ rượu bình lọ, hình trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!
Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

● Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ bảy, tôi Nguyễn-văn-Thường tôi chứng phê rằng :
Chiếu nay đại-thần phòng của MONTÈS gửi sang, có một năm một thứ rượu bổ để tặng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền lục phát thị ghi cho qui-được phòng chế-tạo để tỏ thành-ý.
● Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.
Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.
Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư từ báo này.
3001

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Sở Bưu-Điện phô hàng Bồ
Ngày nào cũng mở cửa làm việc để tiếp quý-khách có việc giao-dịch về Bưu-Điện như :
Lĩnh hay mua các mandats.
Gửi recommandée.
Bán tem và giấy tín-chỉ.
Lúc nào cũng có người thừa-tiếp, công việc làm rất mau chóng.
Postes Recette auxiliaire
Hanbi B
3.051

Cách lịch-sự ở Hà-thành
Hiệu Café Restaurant HIỆP-THÀNH, số 29, phố Bờ-Hồ (Bd Francis Garnier) có đủ phòng ăn và phòng trọ rất sạch-sẽ, lịch-sự để nghênh-tiếp các quí-khách. Ngài nào ở xa, đánh giây thép về giữ phòng trước, thì bản-hiệu xin cho người ra gare đón, không cần giữ-gìn đợi đến nhà.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cung Hồ Patrus Ky (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

RƯỢU BẠC-HÀ GET PIPPERMINT GET rượu này uống đi mất mà và mất khan tiếng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90 3001

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi 3002

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi 3001

振商號

Trong người ta có ba sự nhất cần : ăn mặc và ở. Nay sẽ kể về ăn, một món ăn để nhất cần là sách sẽ hợp vệ-sinh và có bổ ích cho người ta. Như thế hiệu Tchan-Xuong Công-ti chế ra các thứ bánh Tàu, bánh Tây, biscuit, các thứ kẹo Tây, kẹo nho rẻo, kẹo gân mềm, kẹo rừa, kẹo sữa bò và còn nhiều thứ bánh kẹo khác nữa, không thể kể xuể được. Nguyên-liệu toàn dùng cực phẩm, chế pháp nhất là cần thận sạch sẽ vừa chang-hoàng lịch-sự làm quà bà con thực là đích đáng lắm. Các ngài chiếu-cố bản-hiệu thanh tâm cảm ơn vô cùng, gửi hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre remboursement).

Kính-cáo

Tổng-lý

WONG-KONG-SANG

106, Rue des Voiles, Hanoi

3001

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin cứ ủng mua báo, khi đổi chỗ ở mua báo-quán giới đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán 1 giấy quán báo, chữa lại thế nào thì báo rõ ràng vào đấy, về gửi theo hai bàn (0$2) bằng tem cũng được, để chi tiêu giấy quán khác.

Nếu không gửi tiền theo thì cứ để người nhà báo-quán phải trả nặng lắm.

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam,

Kiến hiệu lạ thường — Không sót

Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt. . . . . 0$20

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI 3002

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuộc-địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc nay.

Gửi bán tại tất cả các nhà bào-chế

Nhà chế thuốc LACROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS. 3046-m

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM THUỐC HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông Jeroy-y Guillié

Từ năm nước, nhận này thuốc ELIXIR đó chế đường của quan Jeroy-y Guillié đàm thân kiện trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong ĐỘ, VỊ, ruột non, TRÁI TIM, ĐẦU GẦN, ĐẦU BỊNH, RẾT VÀ DÀ, hoặc CHỐI BƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO ĐÀI, BỊNH CẢM, GHÉ CHỐC NGOÀI DA và bịnh cổ TRÙNG LẠI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC BỔ rất tiện và rất kiến nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi ĐÀM hay là HẠT phát ra thì uống nó hay lắm.

Bởi vì thuốc trị đàm nào mà không có đắng cay thì Paul GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XỔ

mầu sắng nói trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan Jeroy-y Guillié.

Chính mỗi thứ thuốc này là nhà : Phòng CHẾ THỬ, chợt Jeroy bán chế y Guillié, Jeroy GUILLIÉ ký KÍCHMAN mới bộ số 6 ở 1 bờ đê thành PARIS.

Có THUỐC CÁC ĐƯỢC PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÓ BÁN ĐỦ VẢI TRẮNG RẤT NHIỀU

GIÁ MẤY THỨ HÀNG

Torchon rondelette, hoa đỏ, khổ 60 c/m.	*Một lắm 12 cái :*	80 fr. 00
Batiste de fil pur, khổ 80 c/m	*Một thước :*	18 fr. 00
Forte finelle blanche để may quần áo con nít, khổ 80 c/m	*Một thước :*	10 fr. 00
Toile pur fil, dùng để trải giường, khổ 240 c/m.	*Một thước :*	50, 45, 40 fr. 00
Cretonne forte écrue, khổ 90 c/m. . .	*Một thước :*	7 fr. 50
Khăn bông trắng, có gạch đỏ, 85×45. .	*Nửa tá :*	30 fr. 00
Nansouk rất đẹp, 100 c/m.	*Một thước :*	6 fr. 50
Cũng hạng ấy, 80 c/m	*Một thước :*	5 fr. 25

Có đủ các thứ mành-mành, màn cửa rất nhã.

3005

Trong nhà trong cửa ai ai cũng phải có sẵng

THUỐC HƯƠN PASTILLES

VALDA

đặng Khi, có con nít đi học, Khi có ông già bà cả ra vô, Càng có người phải đi ra. tới sở làm, THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH hoặc ngậm cho thong cổ thong hơi Khỏi bịnh, hoặc ngậm mà trừ bịnh, như Khi sổ mũi, đau cổ, mệt thở, ho đàm, tức ngực, vân, vân. MÀ NHỚT LÀ PHẢI NHỚ dùng lấy một thứ THUỐC HƯƠN PASTILLES

VALDA

mà thôi

bán đựng trong hộp coi trên nhãn phải có hiệu chữ

-VALDA-

MỚI THIỆT PHẢI

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3003

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3003

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-du sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 19 Janvier 1921, 13 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TỔNG CỘNG SHOẢN DỤ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294 :

TỰ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs 72.000.000

TỰ BẢN NỘP RỒI : » 68.100.000

» 81.089.020

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi quán :

TẠI ĐÔNG-PHÁP : Nam-kỳ : SAIGON. Trung-kỳ : TOURANE. Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI. Cao-mên : PNOM-PENH, BATTAMBANG. Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.

TẠI VÂN-NAM : MONG-TU, VÂN-NAM-PHỦ.

TẠI THÁI-LAN : BANGKOK.

TẠI ANH THUỘC-ĐỊA : SINGAPORE.

TẠI TRUNG-HOA : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.

TẠI PHI-CHÂU : DJIBOUTI.

TẠI TÂN-THẾ-GIỚI : NOUMÉA.

TẠI TAHITI QUẦN-ĐẢO : PAPEETE. 3045

ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE : PONDICHÉRY.

Hiện viết tắt để gửi điện-tín: INDOCHINE.

RƯỢU Champagne MERCIER

« CARTE OR »

Vừa ngon, giá lại không đắt

Dùng rượu này đi lễ, tết rất lịch-sự !

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh. 3007

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT 3010

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một lítre :* 2$40

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* 1,25

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh giịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai :* 1,25

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte

VỚI 15 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Đồng 15 quan tức đến rồi về sau đồng làm 16 tháng mỗi tháng 20 quan, theo như luật ngày 13 mars 1906 thiệt là chắc chắn cho người mua.

Theo đồng số đến thì qui-khách nhập proy được một số và được dự ngay cuộc rút số kỳ cho đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền từ 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ số số các ngài lại nhận được tiền kể những số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ số số vào những ngày :

15 FÉVRIER, 15 MAI, 16 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3046 d

Certifié l'insertion

Le Gérant : NGUYEN-VAN-LUAN